

Decyzja

Na podstawie art. 151 § 1 pkt 1, w związku z art. 145 § 1 pkt 1,2,4, a nadto zgodnie z art. 149 § 2 oraz art. 150 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późniejszymi zmianami),), **po wznowieniu postępowania** w przedmiocie wymiany gruntów - na wniosek Pani Moniki Ciborek (z domu: Wieczorek) - zakończonego decyzją ostateczną **Naczelnika Powiatu w Nowogardzie znak: 59/RLS/74 z dnia 23 września 1974r w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany gruntów, położonych na terenie wsi Sapolnica, gminy Nowogard, po przeprowadzeniu postępowania co do rzeczywistego istnienia przyczyn wznowienia,**

o r z e k a m

odmówić uchylenia decyzji ostatecznej Naczelnika Powiatu w Nowogardzie znak: 59/RLS/74 z dnia 23 września 1974r., *w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany niezabudowanych gruntów, położonych na terenie wsi Sapolnica, gminy Nowogard.*

u z a s a d n i e n i e

Decyzją ostateczną znak: 59/RLS/74 z 23 września 1974r., Naczelnik Powiatu w Nowogardzie zatwierdził projekt wymiany gruntów położonych na terenie wsi Sapolnica, gminy Nowogard. Postępowaniem wymiennym, zakończonym ww. decyzją, objęte były grunty położone w Sapolnicy należące do Państwowego Funduszu Ziemi oraz osób fizycznych, w tym grunty należące do rodziców (małżeństwo Wieczorek) Moniki Ciborek, oznaczone nr działek **138** i **147** o łącznej pow. 2,47 ha.

Pani Monika Ciborek na przełomie lat występuje z żądaniami, które w skrócie można określić jako żądania o przywrócenie stanu prawnego sprzed wydania ww. decyzji.

Na skutek żądań Pani Ciborek, niżej wymienione organy podejmowały **na przełomie lat poniższe działania.**

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2008r. Starosta Goleniowski **wznowił postępowanie** w sprawie postępowania wymiennego. Postępowanie wznowieniowe toczy się do dzisiaj na skutek niżej wymienionych kolejnych decyzji, skutecznie zaskarżanych przez stronę:

Decyzją z dnia **14 lipca 2008r.** Starosta Goleniowski **odmówił uchylenia** decyzji z 1974r.,

Decyzją z dnia **26 października 2010r.** Starosta Goleniowski **odmówił wznowienia postępowania,**

Decyzją z dnia **29 czerwca 2012r.** Starosta Goleniowski **odmówił uchylenia decyzji** z 1974r.

Decyzją z dnia **5 listopada 2012r.** Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie **odmówiło stwierdzenia nieważności** decyzji z 1974r.,

Decyzją z dnia **29 lipca 2013r.** Starosta Goleniowski **odmówił uchylenia** decyzji z 1974r.

Decyzją z dnia **5 stycznia 2015r.** Starosta Goleniowski **umorzył postępowanie wznowieniowe.**

Ostatnia z ww. decyzji także została zaskarżona, w skutek czego **została uchylona.** Decyzję uchylił Wojewoda Zachodniopomorski decyzją z dnia 23 grudnia 2015r. i **przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.**

**Po ponownym przeprowadzeniu postępowania co do rzeczywistego istnienia przyczyn
wznowienia, Starosta Goleniowski ustalił jak niżej.**

Na wstępie wyjaśnić należy datę, jaką organ wydający niniejszą decyzję, przyjął za **datę złożenia** przez Panią Monikę Ciborek wniosku w przedmiocie wznowienia postępowania.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa, o rzeczywistej treści żądania - zawartego w piśmie złożonym do organu administracji publicznej - nie decyduje tytuł pisma nadany przez stronę, ale rzeczywista treść pisma. Pod tym kątem organ analizował pisma składane na przełomie lat przez Panią Monikę Ciborek.

Pierwsze pisma Pani Moniki Ciborek z żądaniami dotyczącymi gospodarstwa będącego przedmiotem decyzji wymiennych z 1974 r. i z 1980 r., wpłynęły w roku 2003.

Zaznaczyć trzeba, że organ od razu wyeliminował pismo opatrzone datą z dnia 2 października 2003r. z datą wpływu: z dnia 30 kwietnia 2013r., jako wniosek o wznowienie postępowania „wymienno-scaleniowego” przeprowadzonego w roku 1974, z kilku przyczyn. Po pierwsze pismo to jest nieprecyzyjne. Stanowi wniosek o wydanie nieruchomości/wniosek o wznowienie postępowania, w przedmiocie cytując: „*gospodarstwa rolnego w granicach przejętych przez Urząd w 1975r.*” Strona nie wymienia postępowania z 1980r., a wymieniona data 1975r. jest inna aniżeli data pierwszego postępowania wymiennego (1974r.). Ponadto strona w piśmie tym wymieniła obydwie działki (138 i 147) objęte postępowaniem „wymienno-scaleniowym” z roku 1974, ale już tylko jedną (41) objętą postępowaniem „wymienno-scaleniowym” z roku 1980 (nie wymieniła działki 147/1). Przy tak skonstruowanym wniosku, trudno wywieść jaką wolę miała wnioskująca. Po drugie, pismo to organ nie uznał jako wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na brak dowodu (pieczętki) na okoliczność wpływu tego pisma do urzędu w roku, który widnieje na piśmie jako data jego sporządzenia. tj, w roku 2003.

Natomiast pisma wnioskodawczyni z dnia:

- 21 czerwca 2003r.,
- 2 października 2003r. z datą wpływu: 6 października 2003r.,
- 17 października 2003r.,
- 18 listopada 2003r.,

zdaniem organu - choć zawierają żądania dotyczące gospodarstwa rolnego i nawiązują do decyzji wymiennych - jednak nie wskazują żądań odnośnie sposobu wzruszenia decyzji. Dlatego żadnego z ww. pism, organ nie uznał jako wniosku o wznowienie postępowania, bo procedura wznowieniowa jest jednym z kilku sposobów wzruszenia decyzji przewidzianych przez przepisy k.p.a.

Natomiast w piśmie z dnia 26 grudnia 2005r. z datą wpływu z dnia 28 grudnia 2005r., Pani Monika Ciborek – zarówno w samym tytule – jak i w treści pisma, wyraźnie wyartykułowała, że żąda wznowienia postępowania. W piśmie tym dokładnie określiła też zarzuty do postępowania wymiennego, które pokrywają się z uregulowaniami dotyczącymi postępowania wznowieniowego (art. 145 k.p.a). Sama wnioskodawczyni w poniższych dokumentach:

- w piśmie z dnia 14 września 2007r. zatytułowanym „*Dotyczy wniosku o wznowienie wymiany gruntów*”, skierowanym do Starosty Goleniowskiego, dowodzi, że, cyt.: „*Dnia 28.12.2005r. w Starostwie Powiatowym w Goleniowie złożyłam wniosek o wznowienie wymiany gruntów...*”
- w skardze na Starostę Goleniowskiego z dnia 28 marca 2008r. dowodzi, że cytując: „*przedmiotem skargi jest... uchylanie się od załatwienia wniosku o wznowienie wymiany gruntów, złożonego 28.12.2005r*” i dalej: „*...nie chodzi o spory tylko o wznowienie postępowania na podstawie art. 145 kpa, dotyczy 2 decyzji administracyjnych wydanych w drodze przestępstwa tj. Naczelnika Powiatu z datą 23.09.1974r. ... i decyzji Biura Geodezyjnego w Nowogardzie z 1.08.1980r.*”

W takich okolicznościach trudno uznać, że wcześniejsze pisma stanowiły wniosek o wznowienie postępowania.

Na podstawie powyższych okoliczności i toku rozumowania, organ ustalił, że wniosek o wznowienie postępowania, Pani Monika Ciborek **złożyła w dniu 26 grudnia 2005r.**

Zaznaczyć jednak trzeba, że choć wymienione wcześniej pisma, nie uznane zostały jako wnioski o wznowienie, to z racji znajdowania się w aktach sprawy i zawierania oświadczeń, twierdzeń strony, stanowią one dowody w rozumieniu przepisów k.p.a., na określone okoliczności.

Strony „postępowania wymiennie-scaleniowego”.

Organ ustalił, że stronami postępowania zakończonego decyzją znak: 59/RLS/74 z dnia 23 września 1974r. był PFZ oraz niżej wymienione osoby fizyczne :

1. Kluszczyński Franciszek
2. Furman Stanisław
3. Zieliński Józef (w ww. decyzji po zwrocie: „*otrzymują*”, występuje dwukrotnie)
4. Lisowski Ludwik
5. Nowaczyk Józef
6. Zieliński Władysław
7. Grygowski Władysław
8. Grygowski Edward (w ww. decyzji po zwrocie: „*otrzymują*”, występuje dwukrotnie)
9. Zieliński Antoni
10. Jabłoński Antoni
11. Okoń Roman- błąd
12. Okoń Zdzisław
13. Kluszczyński Jan
14. Pierzchała Stanisław
15. Wieczorek Kazimierz

Wyżej wymienione strony zostały ustalone przez organ w oparciu o :

1/ Decyzję w sprawie postępowania wymiennego niezabudowanych gruntów położonych na terenie wsi Sąpolnica gminy Nowogard, z dnia 11 kwietnia 1974r. Nr 28/RLS/74.

W decyzji tej organ orzekł o podjęciu z urzędu postępowania wymiennego, które obejmowało grunty należące do:

- PFZ - o pow. 33,60 ha;
- (1) Franciszka Kluszczyńskiego - dz. 193, 32 zapisane w kw 20222;
- (2) Stanisława Furmana - dz. 154/1 zapisana w kw 20235;
- (3) Józefa Zielińskiego - dz. 155 zapisana w kw 20231;
- (4) Ludwika Lisowskiego - dz. 151 zapisana w kw 20233;
- (5) Józefa Nowaczyka - dz. 149/1 - kw 20226;
- (6) Władysława Zielińskiego - dz. 153, 15 zapisane w kw 20240;
- (8) Edwarda Grygowskiego - dz. 28 zapisana w kw 20244;
- (9) Antoniego Zielińskiego - dz. 37, 14 zapisane w kw 20246;
- (10) Antoniego Jabłońskiego - dz. 206 zapisana w kw 20221;
- (11) Romana Okoń - dz. 45 zapisana w kw 8099. W tym miejscu wyjaśnić należy, że ww. dokument zawierał błąd. W podanej kw 8099 (drugi nr kw to 20228)– widnieje działka nr 10 (a nie 45) , a jako właściciel widnieje Zdzisław Okoń (a nie Roman Okoń). W dalszym postępowaniu błąd się powieli. Niżej wykazuje się dokumenty – w których występuje, jako strona postępowania „wymienno-scaleniowego”, także Zdzisław Okoń.
- (15) Kazimierza Wieczorek - dz. 138 zapisana w kw 7807.

(Uwaga: choć akt powyższy nosi tytuł: „Decyzja”, to treść tego aktu, tj. m.in. użycie sformułowania : „podjąć”, dowodzi, że organ w ten sposób nie rozstrzygnął co do istoty sprawy, lecz „rozpoczął”, „podjął”, postępowanie, które potem zakończone zostało decyzją rozstrzygającą co do istoty) postępowania, a którą zaskarżyła Pani Monika Ciborek);

- 2/ Decyzję w sprawie podjęcia postępowania wymiennego niezabudowanych gruntów położonych na terenie wsi Sapolnica gminy Nowogard, z dnia 16 lipca 1974r. Nr 48/RLS/74.

W decyzji tej organ orzekł o podjęciu z urzędu ww. postępowania, które obejmowało grunty należące do:

- PFZ (dz. 26,121,111,157,150,158,187)
- (1) Franciszka Kluszczyńskiego (dz. 6, kw 20222)
- (5) Józefa Nowaczyka (dz. 7, kw 20226).
- (13) Jana Kluszczyńskiego (dz. 3, kw 20238)
- (14) Stanisława Pierzchały (dz. 145, kw 20239)
- (15) Kazimierza Wieczorek (dz. 147, kw 7807)

(Uwaga: jak w ww. punkcie 1);

- 3/ Decyzję w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany niezabudowanych gruntów położonych na terenie wsi Sapolnica gminy Nowogard, z dnia 23 września 1974r. Nr 59/RLS/74;.

W decyzji tej organ orzekł o zatwierdzeniu projektu wymiany gruntów położonych na terenie wsi Sapolnica gminy Nowogard o ogólnym obszarze 70,42 ha, ze zmianą odnośnie gruntów Józefa Zielińskiego. W decyzji w pkt II wymienione zostały księgi wieczyste, które są tożsame z księgami wymienionymi w decyzjach wymienionych wyżej w pkt 1 i 2. Decyzja zawiera między innymi wyżej podaną kw 8099 dotyczącą strony o nazwisku Okoń, przy czym w decyzji po zwrocie: „otrzymują”, występuje jedynie Zdzisław Okoń.

- 4/ Treść wniosku z dnia 15 października 1974r. Naczelnika Powiatu w Nowogardzie, skierowanego do Państwowego Biura Notarialnego, w którym organ wnosi o dokonanie zmian w księgach wieczystych poprzez odłączenia działek, których dotyczyło wyżej opisane postępowanie wymienne, z poszczególnych ksiąg. Wniosek powołuje poszczególne nr KW, poszczególne nazwiska i poszczególne numery działek, które pokrywają się z objętymi postępowaniem wymiennym. I tak, Naczelnik, przesyłając w załączeniu decyzję z dnia 23 września 1974r. Nr 59/RLS/74 o zatwierdzeniu projektu wymiany gruntów – wniosło dokonanie czynności odnośnie wyłączenia :

- (1) z kw 20222 (Franciszek Kluszczyński) dz. nr 193, 32 i 6
- (2) z kw 20235 (Stanisław Furman) dz. nr 154/1
- (3) z kw 20231 (Józef Zieliński) dz. nr 155
- (4) z kw 20233 (Ludwik Lisowski) dz. nr 151,
- (5) z kw 20226 (Józef Nowaczyk) dz. nr 149/1, 7
- (6) z kw 20240 (Władysław Zieliński) dz. nr 153, 15
- (8) z kw 20244 (Edward Grygowski) dz. nr 28
- (9) z kw 20246 (Antoni Zieliński) dz. nr 37, 14
- (10) z kw 20221 (Antoni Jabłoński) dz. nr 206
- (11) z kw 20229 (Roman Okoń) dz. nr 45
- (12) z kw 20228 (Zdzisław Okoń)
- (13) z kw 20238 (Jan Kluszczyński) dz. nr 3
- (14) z kw 20239) (Stanisław Pierzchała) dz. nr 145.
- z (15) kw 7807 (Kazimierz Wieczorek) dz. 138, 147.

Z uwagi na bardzo długi upływ terminu od wydania „decyzji wymiennej” należało przyjąć, że gros z ww. osób nie żyje. Dlatego Starosta Goleniowski, zwrócił się z wnioskami do stosownych organów dysponujących danymi osobowymi, o wskazanie danych osobowo-

adresowych ww. osób albo wskazanie danych spadkobierców ww. osób. W wyniku tych czynności organ ustalił, że oprócz następców po PFZ, **stronami postępowania wznowieniowego są:**

W aktach sprawy znajdują się dowody na okoliczności ustalenia ww. stron.

Wyjaśnić też trzeba, że w przypadku spadkobierców po małżeństwie Wieczorek, nie wszystkie dzieci nabyły gospodarstwo rolne, ale organ uznał wszystkich zstępnych za strony postępowania wznowieniowego z uwagi na to, że wszystkie dzieci mają interes prawny przy ewentualnym dziale spadku. Podobne rozumowanie organ przyjął odnośnie wszystkich zstępnych pozostałych stron.

Tak ustalone strony, były przez Starostę Goleniowskiego informowane o etapach postępowania, czynnościach organu i prawach przysługujących stronom.

Jednakże z ostrożności, a także z uwagi na fakt, że postępowanie wymienne obejmowało też grunty PFZ – który co do zasady miał różnych następców prawnych (sukcesje syngularne) – dodatkowo od określonego etapu postępowania wznowieniowego, Starosta Goleniowski publikował swoje czynności, poprzez wywieszenie ogłoszeń w Gminie Nowogard, we wsi sołeckiej Sapolnica oraz na BIP-ie Starostwa Powiatowego w Goleniowie.

Zarzuty do postępowania wymiennego.

We wniosku o wznowienie postępowania Pani Monika Ciborek zarzuciła, iż podczas postępowania „wymennego-scaleniowego” :

- 1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe (przesłanka przewidziana w art. 145 § 1 pkt 1 kpa),
- 2) decyzja wydana została w wyniku działań przestępczych (przesłanka z art. 145 § 1 pkt 2 kpa),
- 3) strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu (przesłanka z art. 145 § 1 pkt 4 kpa),

Po przeprowadzeniu przez Starostę postępowania co do przyczyn wznowienia, zdaniem organu, nie znajduje uzasadnienia - w zebranych materiale dowodowym - **zarzut sfalszowania dowodów**, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne.

Swoje twierdzenia strona precyzuje, wskazując, że decyzja z datą 1974r. wydana została cyt.: „na podstawie sfalszowanego dokumentu i sama decyzja oraz dowód doręczenia są dokumentami

sfalszowanymi” i dalej: „zamiany działek 138 i 147 dokonane zostały na podstawie sfalszowanego dokumentu z datą wsteczną”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, sfalszowanie dowodu musi być potwierdzone orzeczeniem sądu lub innego organu, *vide*: wyrok NSA z 2 czerwca 2000 r. I SA 1123/99, LEX nr 55743: *"Strona, która domaga się wznowienia postępowania na tej podstawie, że dowód okazał się fałszywy (art. 145 § 1 pkt 1 Kpa), musi przedłożyć właściwemu organowi dowody postaci orzeczenia sądowego stwierdzającego, że dokument był sfalszowany; nie jest rzeczą organu administracji przeprowadzanie takiego dowodu we własnym zakresie"*.

W aktach sprawy brak orzeczeń organów na okoliczność sfalszowania decyzji z 1974r., czy podpisu ojca Pani Moniki Wieczorek na „zwrotce” do pisma z dnia 23 października 1974r., powołującego się na decyzję z dnia 23 września 1974r. Nr 59/RLS/74. Brak w aktach sprawy orzeczeń na okoliczność sfalszowania jakichkolwiek dowodów.

Żadna z innych stron obecnego postępowania nie doręczyła żadnego dowodu na okoliczność fałszerstwa dowodów, żadna nie popierała twierdzeń Pani Moniki Ciborek.

Kolejnym zarzutem podniesionym przez stronę jest **zarzut popełnienia przestępstwa** przez organy prowadzące „postępowanie wymienne”. Wnioskodawczyni zarzuciła, że faktyczna wymiana gruntów nie miała miejsca w roku 1974, która to data widnieje na decyzji. Według Pani Moniki Ciborek, wymiana miała miejsce później tj. w latach 1976-1978. Pani Ciborek twierdzi, że decyzja Nr 59/RLS/74, opatrzona datą 23 września 1974r. została faktycznie wydana w roku 1976 lecz została ona antydatowana. Wnioskująca podniosła, że w 1974r. „nikt z rolników nie wyraził zgody na manipulowanie działkami”, a w roku 1976r. nikt nie informował rolników o zmianach dot. wymiany.

W aktach sprawy brak orzeczeń na okoliczność jakiegokolwiek przestępstwa popełnionego w trakcie postępowania „wymienno-scaleniowego” w roku 1974. W orzecznictwie został utrwalony pogląd, iż na cele wznowienia postępowania, popełnienie przestępstwa musi wynikać z prawomocnego orzeczenia sądu karnego lub innego organu i orzeczenie to musi funkcjonować w obrocie prawnym w czasie prowadzenia postępowania wznowieniowego. Dopóki takiego orzeczenia nie ma, to nie ma też uzasadnionych podstaw do formułowania twierdzenia, że decyzja wydana została w wyniku przestępstwa.

Wyjątkiem od zasady, że dla przyjęcia popełnienia przestępstwa niezbędne jest dysponowanie orzeczeniem stosownego organu o zaistnieniu przestępstwa, jest sytuacja, w której popełnienie przestępstwa jest oczywiste, a wznowienie postępowania jest niezbędne dla uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego.

W niniejszej sytuacji nie ma okoliczności, które stanowiłyby o oczywistości popełnienia przestępstwa w trakcie postępowania „wymienno-scaleniowego” w roku 1974, a wznowienie postępowania nie jest konieczne dla uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego.

O oczywistości nie stanowią twierdzenia Pani Moniki Wieczorek, że faktyczna wymiana miała miejsce później tj. w latach 1976-1978. Wyjaśnić trzeba, że decyzja administracyjna odnosi pewne skutki prawne po uzyskaniu przez nią przymiotu ostateczności. Natomiast wykonanie takiej decyzji w sensie faktycznym, może nastąpić dużo później. W przedmiotowym przypadku ostateczność decyzji poskutkowała zajściem w roku 1974 zmian prawnych w postaci zmian w prawie własności poszczególnych rolników, w stosunku do poszczególnych działek gruntowych. Zostali oni pozbawieni własności pewnych działek, które przeszły na własność innego podmiotu, a w zamian za wywłaszczone działki, nadano im prawo własności innych działek. Między innymi, rodzice Pani Moniki Ciborek – Kazimierz i Leokadia Wieczorek (których gospodarstwo składało się z działek: 41, 90, 138, 143, 147, 171, 176 o łącznej pow. 14,43 ha (poza tym posiadali udz. ½

w działce siedliskowej o nr 89 o pow. 0,68 ha – nie będącej przedmiotem niniejszego postępowania) zostali wywłaszczeni:

- z działek nr 138 i 147 o łącznej pow. 2,47 ha,

w zamian za co otrzymali

- działki nr 147/1, 138/1, 137/1o łącznej pow. 2,45 ha.

Tym samym gospodarstwo rodziców, które pierwotnie :

- miało powierzchnię 14,43 ha,

po wymianie:

- miało powierzchnię 14,41 ha.

Nie znaczy to jednak, że wyżej opisane zmiany prawne szły „w parze” ze zmianami faktycznymi.

Poza tym popełnieniu przestępstwa w postaci sfalszowania daty decyzji, przeprowadzenia postępowania później aniżeli w roku 1974, zaprzeczają znajdujące się w aktach sprawy dowody w opatrzone datą z roku 1974, w postaci :

- a) wniosek z dnia 15 października 1974r. znak: S.C.-473/42/74 Naczelnika Powiatu w Nowogardzie, skierowany do Państwowego Biura Notarialnego, w którym organ ten - przesyłając w załączeniu decyzję 59/RLS/74 z 23 września 1974r., wnosi o uwidocznienie w księgach wieczystych zmian wynikających z tej decyzji;
- b) dokument z dnia 23 października 1974r. Nr EW 4120/42/74 Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Nowogardzie skierowany do Urzędu Miasta i Gminy w Nowogardzie, w którym Prezydium zawiadamia o zmianach wynikających z decyzji z dnia 23 września 1974r. Nr 59/RLS/74 oraz zmianach wynikających z wykazu zmian gruntowych (który sporządził przez geodeta W. Chudyk) oraz ;
- c) pieczętki w **urzędzie pocztowego** na dowód nadania ww. pisma z dnia 23 października 1974r. Nr EW 4120/42/74 **w dniu 26 października 1974r.**, nie tylko do Pana Kazimierza Wieczorek, ale też do pozostałych uczestników postępowania;
- d) zwrotne potwierdzenie odbioru pisma z dnia 23 października 1974r. Nr EW 4120/42/74 przez Pana Kazimierza Wieczorek oraz przez pozostałych uczestników postępowania (wszyscy odebrali w październiku 1974r.).

Jak wynika z Twierdzenia Pani Moniki Ciborek, jakoby podpis ojca został sfalszowany, nie znajdują pokrycia w dokumentacji niniejszej sprawy, gdyż – jak już opisywano – brak orzeczenia organu na okoliczność sfalszowania podpisu. Ponadto nikt inny nie podnosił takiego zarzutu odnośnie podpisów pozostałych uczestników.

Pismo to dowodzi, że czynności prawne związane z wymianą zostały wykonane w roku 1974r.;

Zdaniem organu, w toku postępowania „wymiennego” spełnione zostały wymogi proceduralno-techniczne określone w przepisach. Postępowanie na każdym etapie wykonywanych prac technicznych było jawne i prowadzone przy czynnym udziale uczestników tego postępowania. Takiego stanu rzeczy dowodzi fakt, że jeden z właścicieli gruntów podlegających wymianie, tj. Józef Zieliński złożył zastrzeżenia co do zaproponowanych mu działek wymiennych. Zastrzeżenia te zostały uznane za słuszne i do projektu wymiany wprowadzono stosowne zmiany. Reszta uczestników nie składała zastrzeżeń, także Kazimierz Wieczorek – ojciec Pani Moniki Ciborek.

Oczywistości popełnienia przestępstwa zaprzecza też fakt, że choć stronami niniejszego postępowania „wznowieniowego” jest wiele osób, to oprócz Pani Moniki Ciborek, żadna ze stron niniejszego postępowania nie twierdziła, że jakiegokolwiek przestępstwo przy postępowaniu wymiennie-scaleniowym w roku 1974 miało miejsce. Zgodnie z uzasadnieniem do tej decyzji, „... projekt wymiany gruntów ... został w dniu 9 sierpnia 1974r. okazany wszystkim uczestnikom wymiany. Ob. Józef Zieliński projektu wymiany nie przyjął”. Starosta w trakcie postępowania wznowieniowego, w swych pismach do wszystkich stron **podkreślał, że strony mają prawo do czynnego udziału w sprawie, zgłaszania żądań, wyjaśnień, zastrzeżeń**(zawiadomienie o etapie

sprawy z dnia 28 lutego 2018, z dnia 1 marca 2018 r.), **podkreślał, że strony mogą – składać dowody** na okoliczność zaistnienia przesłanek wskazywanych przez Panią Monikę Ciborek (zawiadomienie o zakończeniu etapu postępowania i o zamiarze wydania decyzji z dnia 28 marca 2018 r.). Żadna ze stron, nie przedstawiła żadnych dokumentów na okoliczności podnoszone przez Panią Monikę Ciborek, żadna nie wносиła o przeprowadzenie dowodów na te okoliczności. W aktach sprawy znajdują się pisma rodzeństwa Pani Moniki Ciborek, które wręcz nie popiera działań siostry, składając oświadczenia o treści: „*wyrażam zastrzeżenia odnośnie wznowienia postępowania w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany gruntów położonych na terenie wsi Sapolnica, gminy Nowogard.*” Do urzędu Starostwa przychodziły nieliczne strony celem uzyskani wyjaśnień o przedmiot sprawy. Nie chciały angażować się w sprawę. Dwie osoby odnotowały na piśmie Starosty z dnia 23 kwietnia 2018r., iż nie posiadają dowodów na okoliczność fałszerstwa, czy zaistnienia oszustwa w trakcie przedmiotowego postępowania.

Zarzut, iż strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu. Wnioskodawczyni twierdzi, że – z racji antydatowania decyzji i tym samym z racji faktycznej wymiany gruntów w roku 1976 - to ona i jej rodzeństwo winni być stronami postępowania „wymienno-scaleniowego”, a nie jej rodzice. W tym miejscu wyjaśnić trzeba, że w okresie wskazanym przez Panią Ciborek, jako faktycznych lat postępowania „wymienno-scaleniowego” tj. 1976-1978, stan faktyczny przedstawiał się w ten sposób, że matka Pani Ciborek już nie żyła (zmarła w 1975r), a ojciec był całkowicie ubezwłasnowolniony, jako oskarżony o zamordowanie matki.

Z zarzutem tym także nie można się zgodzić z dwóch przyczyn.

Po pierwsze, ubezwłasnowolnienie nie ma znaczenia dla nabywania praw i obowiązków. Ubezwłasnowolnienie całkowite oznacza jedynie pozbawienie takiej osoby zdolności do czynności prawnych. Nie może ona np. zawierać umów, podejmować zobowiązań. Natomiast nadal posiada zdolność prawną, a więc zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków. Tym samym, nawet przy zaistnieniu sytuacji wskazywanej przez wnioskodawczynię, tj. wydaniu decyzji w dacie, gdy ojciec był już ubezwłasnowolniony, nadal miałby on status strony w „postępowaniu wymiennym”. Oczywiście natomiast jest, że wówczas wszelkie czynności prawne, dotyczące praw strony, wykonywałby – ale w imieniu Kazimierza Wieczorek - jego opiekun prawny. Idąc dalej za hipotezą, że datą postępowania wymienno-scaleniowego były lata 1976-78, kiedy to matka strony już nie żyła, wówczas stronami postępowania byłiby : nadal Kazimierz Wieczorek oraz jego dzieci ale tylko te, które faktycznie nabyły po matce prawo własności nieruchomości rolnej. W tym miejscu przytoczyć należy postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 3 marca 1978r. , w sprawie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłej Leokadii Wieczorek. Według tego orzeczenia wszystkie dzieci nabyły po 1/8 spadek po matce, natomiast gospodarstwo rolne nabyły dzieci za wyjątkiem Krystyny Żoch.

Po drugie, jak już wyżej opisano, brak orzeczenia na okoliczność antydatowania decyzji, a znajdujące się w aktach dowody dowodzą okoliczności, że powstępowanie wymienne zostało przeprowadzone w roku 1974. W tej dacie oboje rodzice Pani Moniki Ciborek żyli, ojciec nie był wówczas ubezwłasnowolniony, stąd to rodzice byli stronami postępowania wymiennego.

Podsumowując powyższe, brak podstaw, by uznać za słuszny zarzut nie brania przez stronę – bez jej winy - udziału w „postępowaniu wymiennym”.

Rozstrzygnięcie organu.

Zgodnie z treścią art. 151§ 1 pkt 1 k.p.a., *organ administracji publicznej, o którym mowa w art. 150, po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 149 § 2 wydaje decyzję, w której odmawia uchylecia decyzji dotychczasowej, gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylecia na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub 145b.*

W toku wznowionego postępowania – na podstawie wyżej opisanych okoliczności - ustalono, że przesłanki wznowienia nie potwierdziły się. W związku z tym nie można uchylić decyzji Naczelnika Powiatu w Nowogardzie znak: 59/RLS/74 z dnia 23 września 1974r.,

Organ podziela ugruntowane stanowisko orzecznictwa, iż wznowienie postępowania – jako jedno z trybów nadzwyczajnych weryfikacji ostatecznych decyzji administracyjnych - stanowi **wyjątek od uregulowanej w art. 16 § 1 kpa zasady trwałości ostatecznych**. Zgodnie z tą zasadą, decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji są ostateczne, dlatego też uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach i na zasadach przewidzianych w kodeksie lub w ustawach szczególnych.

Na marginesie wyjaśnić można, że nawet gdyby organ dysponował dowodami na okoliczność, że w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji Naczelnika Powiatu w Nowogardzie znak: 59/RLS/74 z dnia 23 września 1974r., naruszono prawo w postaci :

- *sfalszowania dowodów*

- *przestępstwa,*

to organ zobowiązany byłby do respektowania normy zawartej w art. 146 § 1 k.p.a., w myśl której uchylenie decyzji - pomimo zaistnienia powyższych przyczyn - nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło dziesięć lat;

- *strona nie brała udziału w postępowaniu bez swojej winy,*

to organ zobowiązany byłby do respektowania normy zawartej w art. 146 § 2 k.p.a., w myśl której uchylenie decyzji - pomimo zaistnienia powyższych przyczyn - nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło pięć lat.

W toku wznowionego postępowania ustalono, że kwestionowana decyzja została doręczona stronom w różnych dniach października 1974r. Stąd termin określony w art. 146 § 1 upłynął w październiku 1984r., zaś termin wskazany w art. 146 § 2 upłynął w październiku 1979r. Zatem i tak nie byłoby możliwe uchylenie decyzji ostatecznej z znak: 59/RLS/74 z 23 września 1974r.

Poza powyższym, przyjmując hipotezę, że zarzuty strony byłyby zasadne, to i tak, z uwagi na uchybienie miesięcznemu terminowi do wniesienia podania o wznowienie postępowania, skutkowałoby to odmową uchylenia decyzji. Kwestię tego terminu reguluje art. 148 k.p.a.

W myśl § 1 tego przepisu „*Podanie o wznowienie postępowania wnosi się do organu administracji publicznej, który wydał w sprawie decyzję w pierwszej instancji, w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym strona dowiedziała się o okoliczności stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania*”.

Tym samym Pani Monika Ciborek, dowodząc, że okolicznością wznowienia postępowania wymiennie-scaleniowego z 1974r., było fałszerstwo dowodów i popełnienie przestępstwa, miała miesiąc czasu do złożenia podania o wznowienie postępowania z tychże powodów, od dnia kiedy dowiedziała się o fałszerstwie i przestępstwie. Liczna korespondencja Pani Ciborek dowodzi, że już w trakcie postępowania o działkę siedliskową używała wypowiedzi odnośnie przestępstwa i fałszowania dokumentów w trakcie postępowania z 1974r. a podanie o wznowienie złożyła w grudniu 2005r.

Zgodnie z art. 148 § 2 k.p.a, „*Termin do złożenia podania o wznowienie postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 (nie brania przez stronę udziału w postępowaniu bez własnej winy) biegnie od dnia, w którym strona dowiedziała się o decyzji*. Sama wnioskodawczyni, w piśmie/odwołaniu z dnia 29 lipca 2008r. stwierdziła, że decyzje, których uchylenia żąda, otrzymała od Starosty Goleniowskiego po raz pierwszy w dniu 21 czerwca 2004r. Tym samym **miesięczny termin** do złożenia wniosku o wznowienie postępowania **upłynął 21 lipca 2004r.**

Natomiast wnioskodawczyni złożyła podanie o wznowienie postępowania dopiero 26 grudnia 2005r.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie. Od niniejszej decyzji **stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania** do Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Starosty Goleniowskiego.

Otrzymują:

Z up. STAROSTY

Małgorzata Kaczmarska
DYREKTOR
Wydziału Gospodarki Nieruchomościami